

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНО-ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ НА ПРИБЕРЕЖНІЙ ЗОНІ ВОДОЙМИ

Актуальність теми: Організація міського простору відіграє важливу роль в життєдіяльності містян. Особливу роль відіграють набережні зони, які є одними з найпривабливіших зон міста. Організація простору набережної зони не лише формує вигляд цієї окремої ділянки, а й в цілому зовнішній вигляд міського прибережного ландшафту як зі сторони водойми, так і зі сторони міста. Правильно організований простір набережних підвищує культурну та рекреаційну цінність всього міста, розширює спектр функцій, збільшує попит серед туристів.

Набагато більш привабливою набережна стає, коли на ній розміщена громадська споруда. Між набережними та будівлями на них виникає взаємний позитивний вплив, який підсилює їх значущість. Такі місця стають центрами уваги, формують образ міста і стимулюють подальший розвиток оточуючої інфраструктури. Їх соціально-економічний вплив на місто і на країну може бути дуже істотним. Тому важливо правильно підійти до формування таких громадських будівель, щоб в повній мірі реалізувати закладений потенціал.

Стан дослідженості питання. Згідно аналізу вивченої літератури можна дійти висновку, що тема висвітлена багатьма авторами. Особливо дослідженими є теми ролі набережних у міському середовищі, проблем набережних зон та їх вирішення, семантики та образу будівель, соціально-економічного впливу громадських просторів у містах, композиційних особливостей архітектури, історичного розвитку архітектурної мови, тощо.

Мета дослідження: визначити особливості формування архітектурно-просторової організації громадських будівель на прибережній зоні водойми

Об'єкт дослідження: культурний центр на прибережній зоні водойми

Предмет дослідження: архітектурно-просторова організація, архітектурний образ і пластика, вплив на містобудівну панораму

Сучасні тенденції та практичний досвід архітектурно-планувальної організації громадських просторів та будівель на територіях набережних

Для визначення особливостей архітектурно-просторової організації громадських будівель на прибережній зоні водойми були проаналізовані наукові дослідження та літературні джерела на тему набережних, причин їх виникнення, шляхів розвитку і регенерації набережних, їх впливу на міську організацію та взаємного впливу між набережною та громадською будівлею на ній. Також, з метою визначення особливостей архітектурно-просторової організації знакових громадських будівель були проаналізовані наукові роботи та літературні джерела на тему семантики архітектури, образу, композиції та історичних засад формування архітектурної мови значущих будівель.

У світовій практиці існує багато збудованих проєктів громадських будівель на набережних. Деякі з цих будівель буде доцільно розглянути з метою їх архітектурно-просторового аналізу.

Художній музей Мілуокі

Сіднейський оперний театр

Музей Гуггенхайма в Більбао

Культурний центр Фонду Ставроса Ніархоса

Оперний театр Осло

Просторова та функціонально-планувальна організація громадських просторів та будівель на територіях набережних

Прибережні території є просторами домінуючого характеру та одними з найпривабливіших зон міста, оскільки вони впливають на формування сучасного урбаністичного середовища. В усьому світі спостерігається інтерес до розвитку таких зон. Це ідеальний простір для різних типів соціальної активності - прогулянок, спілкування, спорту, відпочинку. Ці зони потребують особливого підходу до організації, оскільки це зони з певним економічним, екологічним та соціальним потенціалом.

При цьому дуже важливою є роль набережної у формуванні водного фасаду міста (ВФ). Водний фасад міста - це його частина, яка межує з водоймою - річкою, озером, морем або океаном і відкривається до протилежного берегу та у сторону води. Таким чином, використовуючи водний простір, можна сформувати гармонійне міське зображення.

В сучасній світовій практиці існує багато вдалих прикладів архітектурної організації набережних у прирічкових містах.

Генплан проєкту набережної

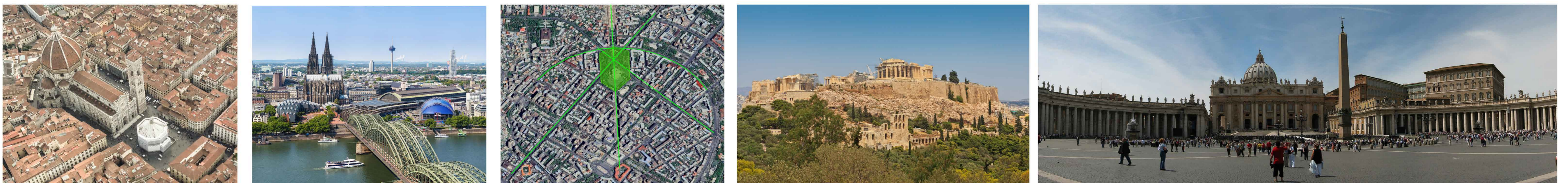
Хронологічний розвиток набережної в районі старого порту м. Тель-Авів, Ізраїль

Набережна The dover Esplanade

Центральна набережна

Оболонська набережна

Набережні зони займають одне з провідних місць у структурі будь-якого міста і впливають на його формування. Гармонійна структура міста передбачає зв'язок із набережними і безперешкодний доступ населення до води. Також, виходячи із вищезазначених прикладів громадських будівель на набережних, варто зазначити, що закономірним є зв'язок місця розташування із їх архітектурним формуванням. Ці будівлі є вузлами міського тяжіння і здебільшого вони відрізняються особливою семантикою, яка підкреслює їх значущість.

Базиліка Санта-Марія-дель-Фьоре є масштабним центром уподібненої структури міста.

Масштабний Кельнський собор є орієнтиром міста

Вірменський театр опери і балету імені О. А. Спендіарова на перехресті вулиць

Акрополь на природному підвищенні рельєфу

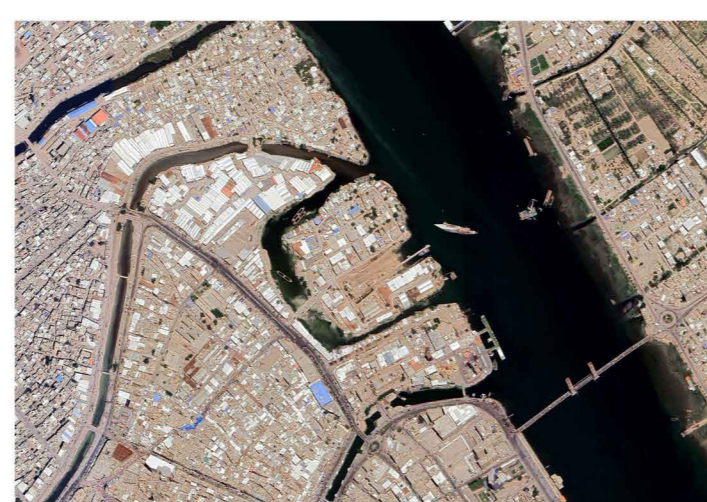
Собор Святого Петра у Ватикані, розташований на осі симетрії площі із масштабною колонадою по периметру

Культурні центри розрізняються за функціональним вмістом, за місткістю, за розташуванням, спрямуванням, за типологічною організацією. Для винесення певних висновків, доцільно проаналізувати декілька різних культурних центрів і розділити їх за вищезазначеними характеристиками. Типологічна схема більшості із них полягає у централізованому розташуванні вестибюлю, до якого збігаються різні за функцією блоки, такі, як: глядацькі зали, аудиторії, бібліотеки, виставкові простори, тощо.

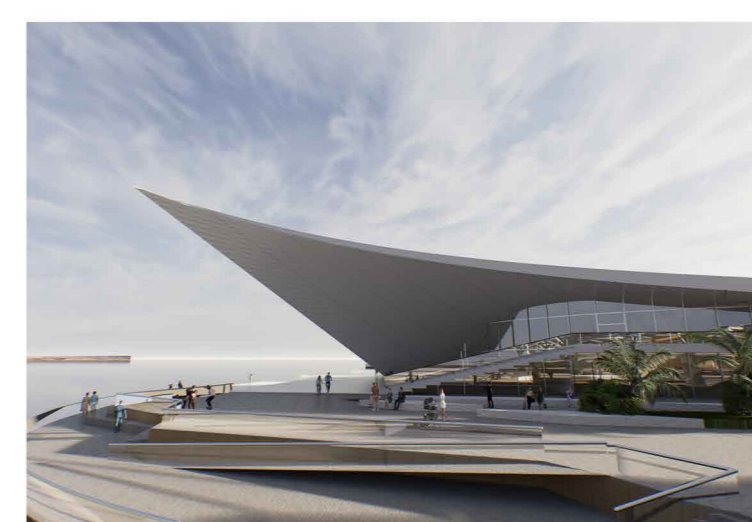
Архітектурно-планувальна організація проєкту культурного центру

Проект культурного центру розташований на о. Дакір в м. Басра, Ірак. Він є структурною частиною проєкту регенерації острова. Метою було створити проєкт реконструкції забудови острова і перетворити його на привабливе місце відпочинку для місцевих жителів і гостей. Було зосереджено увагу на розробці концепції містобудівних рішень стосовно стихійної забудови нетрів (зазедбані доки та житлові будинки), а також розробці проєктів торговельно-розважального центру та культурного центру і їх взаємодією із прибережним місцем розташування.

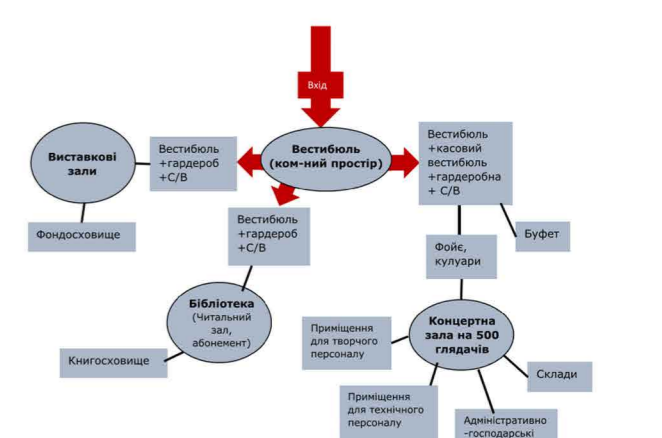

Острів Дакір в контексті міста

Ідея проєкту Культурного центру полягає в створенні значимого і знакового місця в композиції острова і для міста в цілому. Будівля призначена стати місцем культури і дозволила та зібрати людей для проведення суспільних заходів. Образ будівлі масштабний по відношенню до людини, але легкий, за рахунок динамічних, криволінійних форм, які тягнуться ушир в напрямку ріки. Форма оболонки будівлі утворюється закручуванням і витягуванням площин. Гострим, далеко виставленим кінцем оболонки, будівля відкривається до води і наче прямує у небо. Образ будівлі може трактуватись як корабель, літак, вітрило, хвиля

Екстер'єр будівлі культурного центру

ETипологічна схема

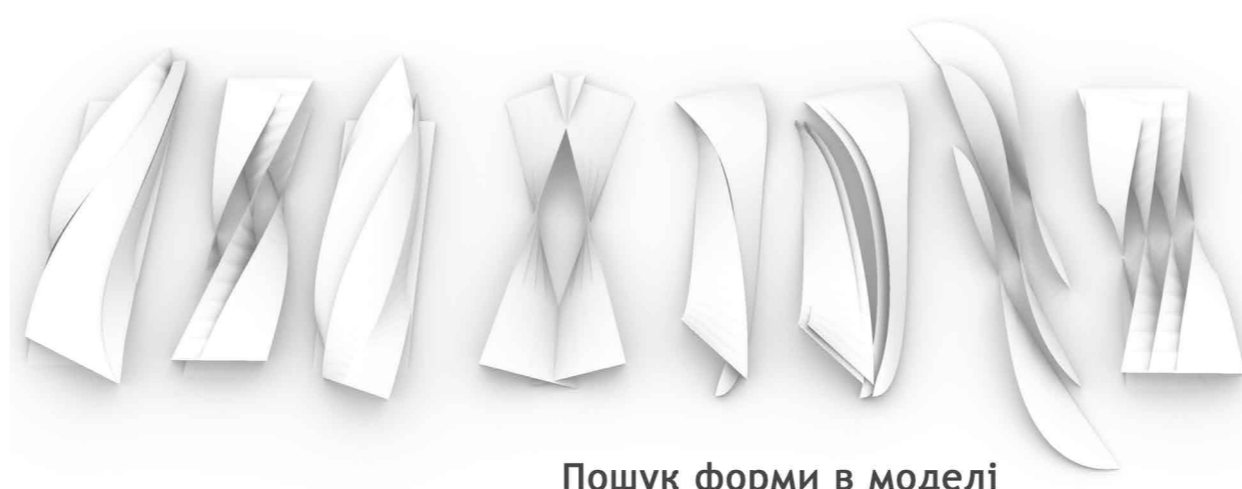

ПРОЕКТ КУЛЬТУРНОГО ЦЕНТРУ НА НАБЕРЕЖНІЙ М. БАСРА, ІРАК

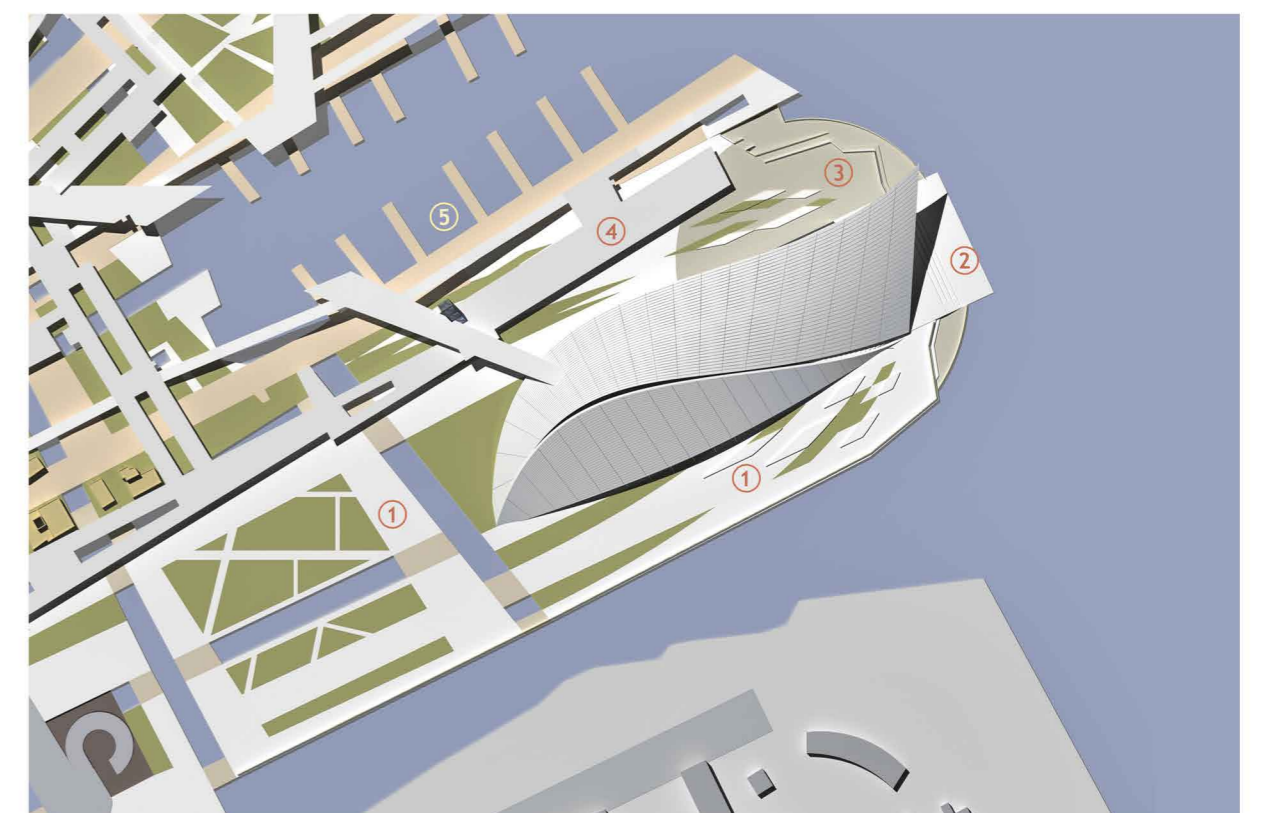
Панорамний вигляд з води

Начерки до образу

Пошук форми в моделі

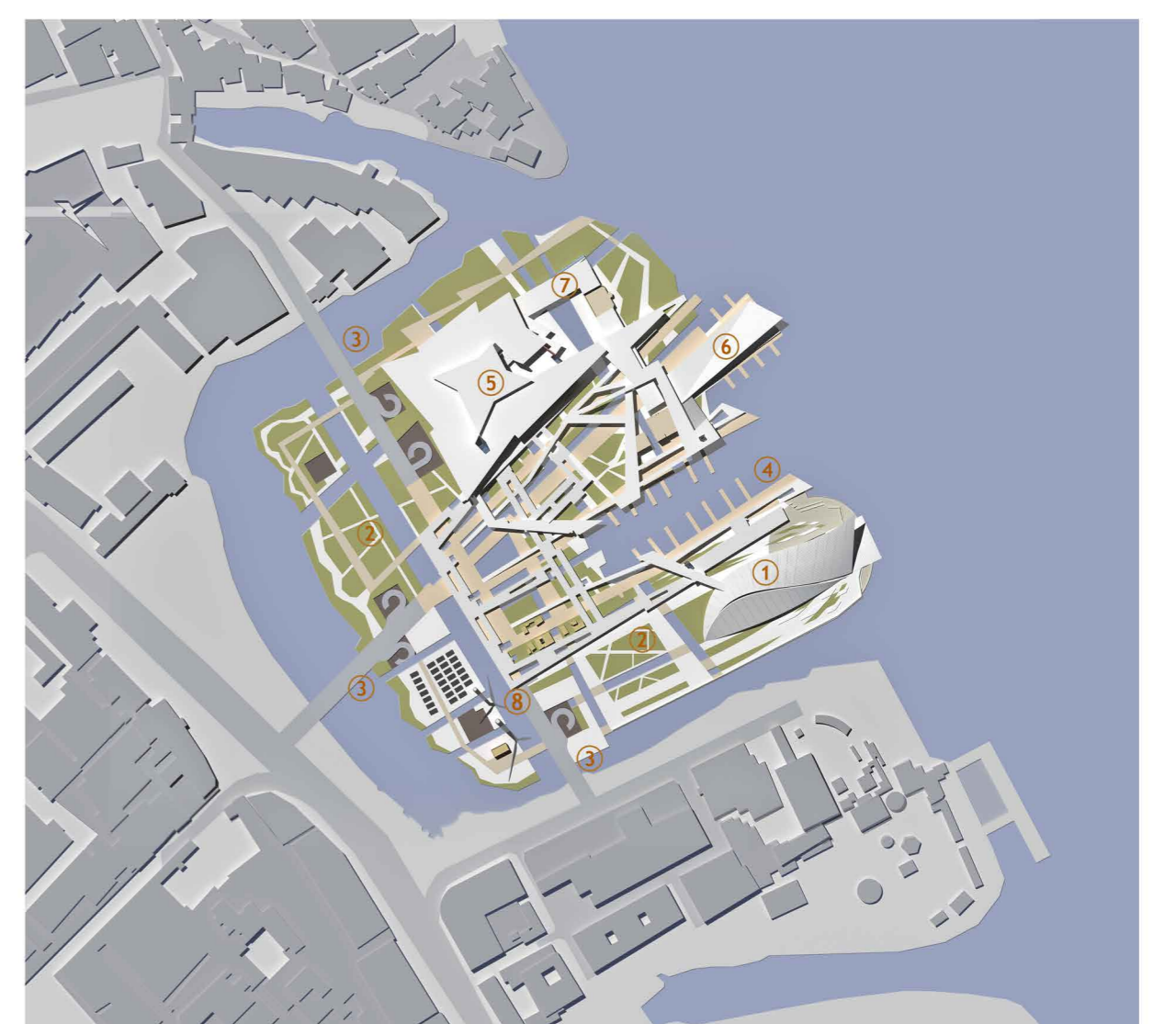

Генплан М 1:2000

1. Парк при центрі із зонами відпочинку, пішохідними та велосипедними дорогами
2. Тераса, яка є продовженням сцени амфітеатру будівлі над водою
3. Пірси, до яких можна спуститись з рівня набережної
4. Тераса, яка є продовженням другого планувального рівня острову
5. Причали для річного транспорту, які переходять у пішохідну зону вздовж набережної

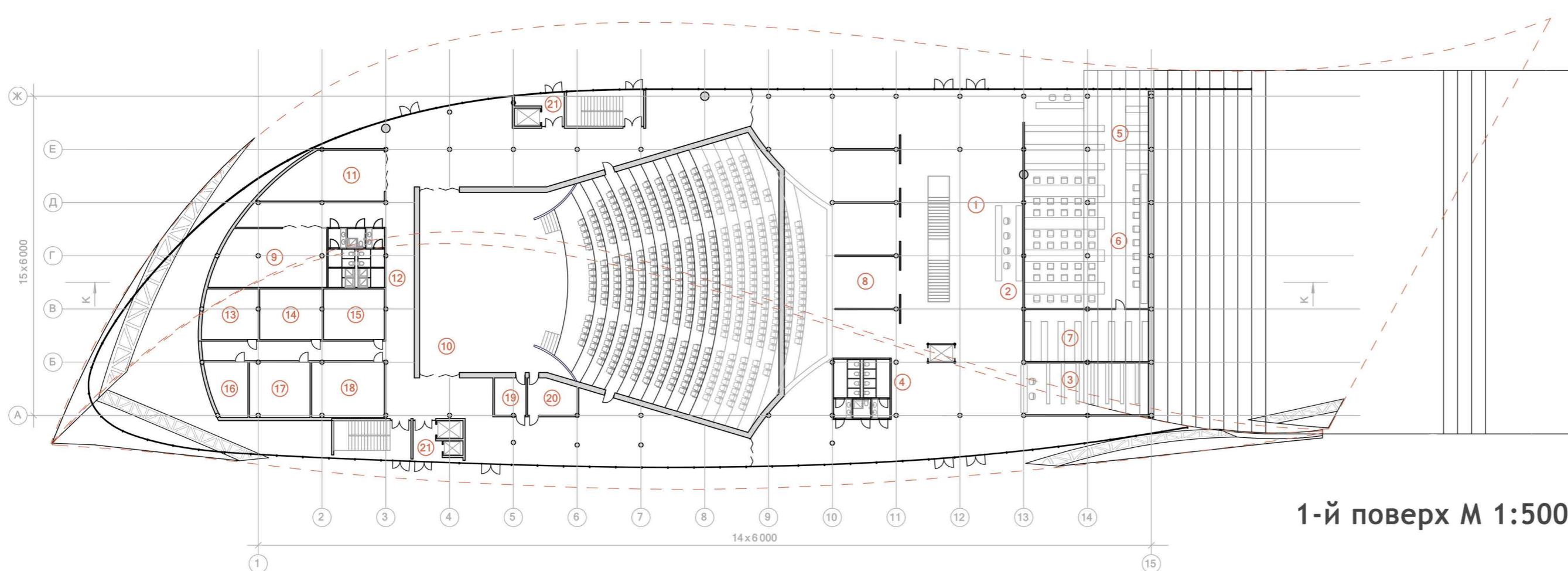

Вигляд з води

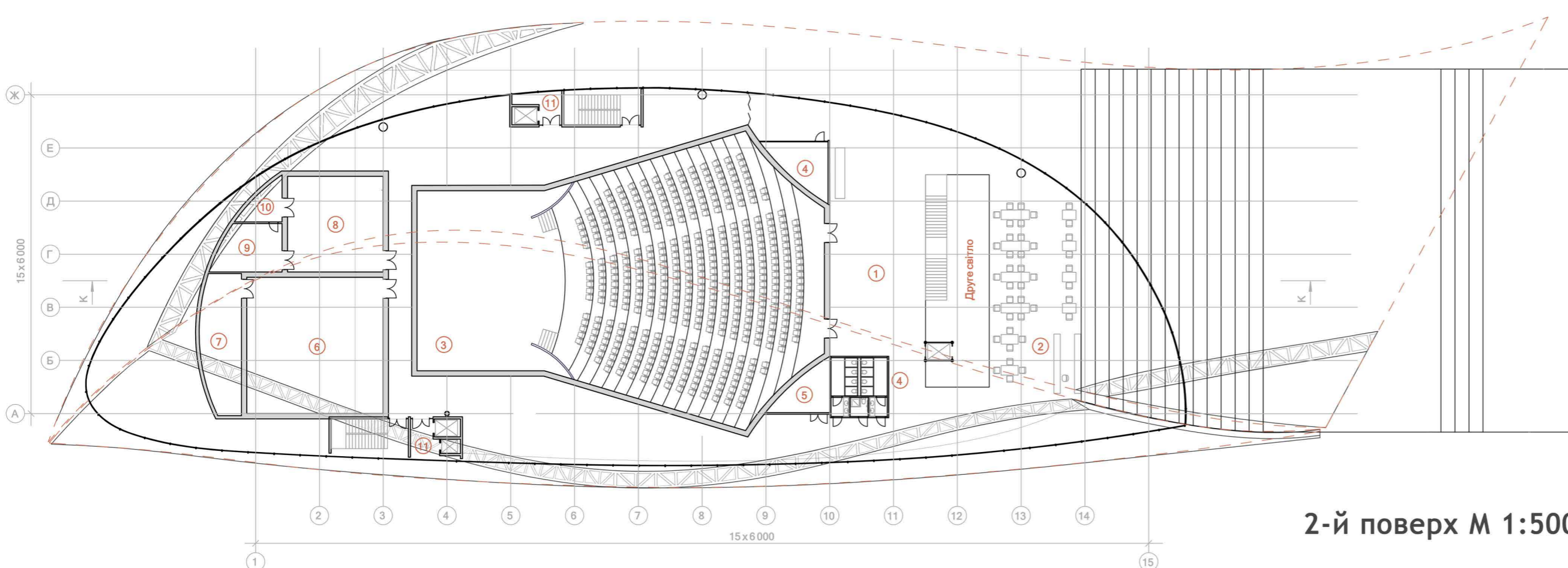

Ситуаційний план М 1:2000

Проект будівлі культурного центру входить в комплексний містобудівний проект регенерації острову Дакір в місті Басра із подальшим його перетворенням на привабливий громадський і туристичний центр. Проект острову також включає будівлю торгово-розважального центру, річкового вокзалу, ресторани і магазини, підземний паркінг, паркові, відпочинкові зони, тощо. Острів відділений каналами річки Шатт-ель-Араб від міста. Комунікація отрову із містом забезпечується трьома пішохідно-транспортними шляхами. Для транспорту забезпечений заїзд до підземного паркінгу на 700 машиномісць.

1-й поверх М 1:500

2-й поверх М 1:500

1-й поверх

1. Вестибюль - 387 м²
2. Рецепція
3. Гардероб - 57 м²
4. Санвузол на 9 кабінок

Бібліотека

5. Відкритий фонд та абонемент - 86 м²
6. Читальна зала - 150 м²
7. Книгосховище - 57 м²

Виставка

8. Виставковий простір - 145 м²
9. Сховище - 53 м²

Концертна зала

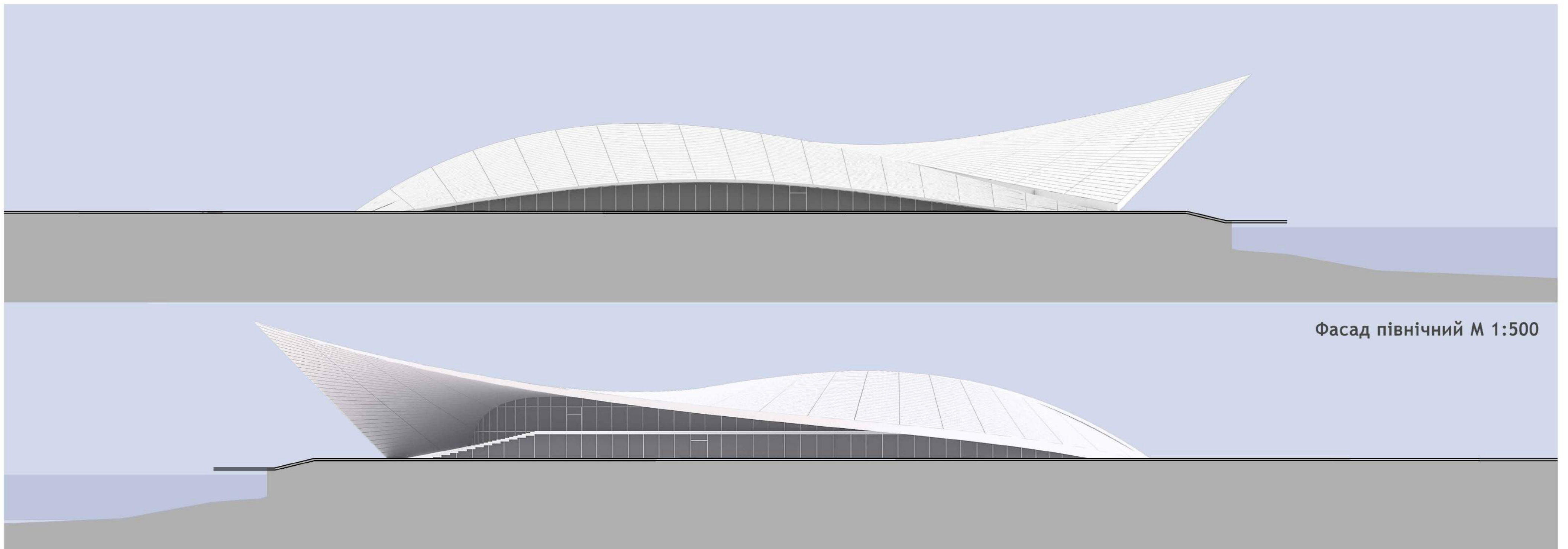
10. Глядацька зала та естрада - 775 м²
11. Сховище при залі - 45 м²
12. Службовий санвузол на 5 кабінок та 4 душові
13. Гримерна кімната - 24 м²
14. Костюмерна - 28 м²
15. Кімната очікування - 25 м²
16. Кімната механіка - 17 м²
17. Кімната столяра - 28 м²
18. Кімната художника - 34 м²
19. Звукоапаратна - 10 м²
20. Світлоапаратна - 15 м²
21. Пожежні комунікації

Ситуаційний план М 1:5000

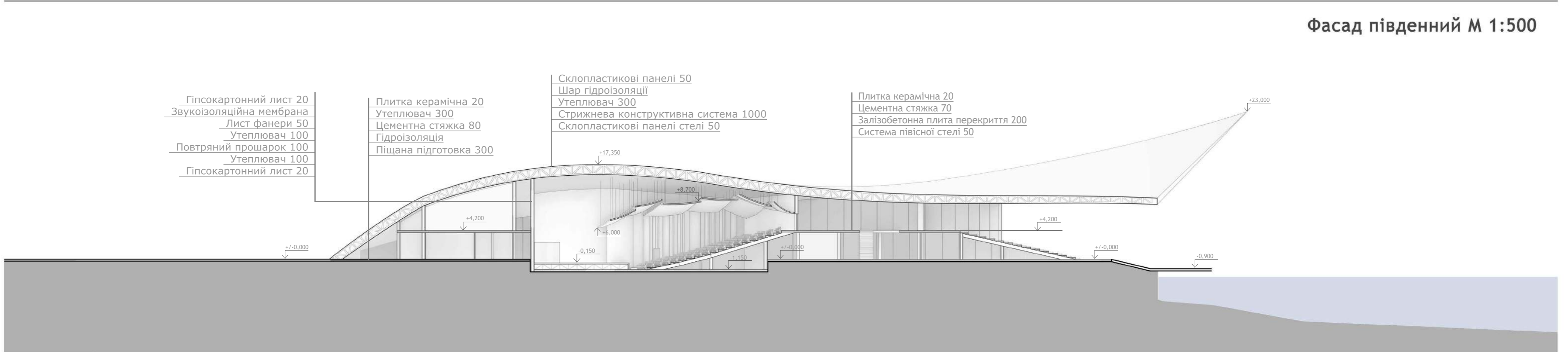
1. Культурний центр
2. Паркова зона
3. Пішохідно-транспортні заїзди на острів, які ведуть до підземного паркінгу
4. Причали річкового транспорту
5. Торгово-розважальний центр
6. Річковий вокзал
7. Магазини та ресторани
8. Енергетичний блок, підключений до сонячних та вітрових генераторів

2-й поверх

1. Фойє - 180 м²
2. Кафетерій - 185 м²
3. Концертна зала - 775 м²
4. Санвузол на 9 кабінок
5. Склад при фойє - 17 м²
6. Репетиційна зала - 160 м²
7. Склад при репетиційній залі - 46 м²
8. Студія звукозапису - 80 м²
9. Кімната звукорежисера - 26 м²
10. Склад при студії - 12 м²
11. Пожежні комунікації

Фасад північний М 1:500

Фасад південний М 1:500

Розріз К-К М 1:500

Вигляд з пташиного польоту

Інтер'єр концертної зали

Вигляд з води

